ΣΠΟΥΔΗ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

e-spoudi

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΤΜΗΜΑΤΑ: Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

5-2-2022

Α. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Δεν είμαι ρατσιστής, αλλά…

Το διασκευασμένο κείμενο που ακολουθεί είναι από το άρθρο του Κωνσταντίνου Ζούζα που δημοσίευσε στην ιστοσελίδα www.offlinepost.gr στις 10/06/2020.

Ξέρεις τι είναι χειρότερο από ένα ρατσιστή; Ο επιλεκτικά ρατσιστής. **Αυτός που φορώντας τον μανδύα του ανθρωπιστή**, υπερασπίζεται τ' ανθρώπινα δικαιώματα, μόνο που να… τον ενοχλούν μερικές κατηγορίες ανθρώπων. Γιατί περί κατηγοριοποίησης των ανθρώπων πρόκειται. Αυτός που κάθε φορά όταν εκφράζει μια από τις στερεοτυπικές του αντιλήψεις ξεκινάει με τη γνωστή φράση «Δεν είμαι ρατσιστής, αλλά…». Ένα αντιφατικό αλλά. Ένα «αλλά» που αναιρεί το «δεν είμαι ρατσιστής».

Ο επιλεκτικός ρατσισμός αποτελεί μια μορφή ρατσισμού που παρατηρείται στις μέρες μας όλο και πιο συχνά, όλο και πιο έντονα. Άνθρωποι μορφωμένοι, σπουδαγμένοι, άνθρωποι πολυταξιδεμένοι, καλλιεργημένοι, που παρ' όλα αυτά… επιλέγουν ποιον θα μισήσουν. Επιλέγουν ποιον θα στοχοποιήσουν. Ψάχνουν πάντα να βρουν το εξιλαστήριο θύμα[1]. Αυτόν που φταίει για τα προβλήματά τους.

Το «δεν είμαι ρατσιστής, αλλά στην επιχείρησή μου δεν θα προσλάμβανα ποτέ αλλοδαπό» ή καλύτερα το «δεν έχω θέμα με τους ομοφυλόφιλους, αρκεί να μην προβάλλουν τη διαφορετικότητά τους ως κάτι το φυσιολογικό», αποτελούν εμφανή παραδείγματα των επιλεκτικά ρατσιστών. Οι άνθρωποι αυτοί προσπαθούν να δικαιολογήσουν από πάνω τις ρατσιστικές τους πεποιθήσεις. Γιατί το να είσαι ρατσιστής σημαίνει ότι μισείς δίχως να προσποιείσαι και **βολεύεσαι με τον**

[1] Αποδιοπομπαίος τράγος

ΣΠΟΥΔΗ

χαρακτηρισμό του ρατσιστή, σε αντίθεση με το να μισείς επιλεκτικά και να αρνείσαι να αποδεχθείς τη μισαλλοδοξία[2] σου. Δεν γίνεται, όμως, να είσαι επιλεκτικά ανοιχτόμυαλος, επιλεκτικά ανθρωπιστής και επιλεκτικά ανεκτικός. Ή είσαι ρατσιστής ή όχι.

Όλοι κρύβουμε μέσα μας έναν ρατσιστή, όση παιδεία και να έχουμε, όσο δεκτικοί και να θέλουμε να είμαστε. Ο φόβος απέναντι σε καθετί το διαφορετικό, το άγνωστο, το καινούργιο υποβόσκει μέσα μας. Απλά καθημερινά παραδείγματα, άλλωστε, το αποδεικνύουν αυτό με τρόπο αδιάψευστο. Μια αρνητική σκέψη και ένα περίεργο βλέμμα αρκούν για να μας κάνουν να αντιληφθούμε πως ο ρατσισμός υπάρχει μέσα μας και να μας υπενθυμίσουν πως πρέπει να προσπαθήσουμε για να εξαλείψουμε κάθε ίχνος αυτού…

Δραστηριότητες

Πρώτη δραστηριότητα

Α1. Σύμφωνα με το κείμενο, ποια είναι τα χαρακτηριστικά του επιλεκτικά ρατσιστή; Η απάντησή σου να έχει έκταση 50-60 λέξεις

Μονάδες 15

Δεύτερη δραστηριότητα

Α.2.1. Να χαρακτηρίσεις τις παρακάτω υπογραμμισμένες δευτερεύουσες προτάσεις και να γράψεις τον συντακτικό τους ρόλο.

Ο επιλεκτικός ρατσισμός αποτελεί μια μορφή ρατσισμού που παρατηρείται στις μέρες μας όλο και πιο συχνά, όλο και πιο έντονα.

Επιλέγουν ποιον θα στοχοποιήσουν.

Μια αρνητική σκέψη και ένα περίεργο βλέμμα αρκούν για να μας κάνουν να αντιληφθούμε πως ο ρατσισμός υπάρχει μέσα μας και να μας υπενθυμίσουν πως πρέπει να προσπαθήσουμε για να εξαλείψουμε κάθε ίχνος αυτού.

Μονάδες 8

[2] Το μίσος εναντίον όσων έχουν διαφορετική άποψη

ΔΠΟΥΔΗ

Α.2.2. Να αντικαταστήσεις το **που** με την αντωνυμία ο οποίος (-α, -ο), επιλέγοντας τον κατάλληλο τύπο της.

i. Αυτός **που** φορώντας τον μανδύα του «ανθρωπιστή», υπερασπίζεται τ' ανθρώπινα δικαιώματα.
ii. Ένα «αλλά» **που** αναιρεί το «δεν είμαι ρατσιστής».
iii. Ο επιλεκτικός ρατσισμός αποτελεί μια μορφή ρατσισμού **που** παρατηρείται στις μέρες μας όλο και πιο συχνά.
iv. Αυτόν **που** φταίει για τα προβλήματά τους.

Μονάδες 4

Α.2.3. Ν' αντικαταστήσεις τις μεταφορικές εκφράσεις με κυριολεκτικές, χωρίς να επηρεαστεί το νόημα του κειμένου.

Αυτός που φορώντας τον μανδύα του ανθρωπιστή
Βολεύεσαι με τον χαρακτηρισμό του ρατσιστή
Όλοι κρύβουμε μέσα μας έναν ρατσιστή

Μονάδες 3

Τρίτη δραστηριότητα

Α.3. Σε συζήτηση στην τάξη σας, στο πλαίσιο του μαθήματος των Νέων Ελληνικών, κάποιοι συμμαθητές σου υποστήριξαν: «Δεν είμαι ρατσιστής, αλλά δε θα έκανα παρέα με ομοφυλόφιλους και τσιγγάνους. Δε θα τους πείραζα ποτέ, αλλά όχι και παρέα!». Εκφωνείς μία ομιλία στην τάξη σου μέσω της οποίας θα υποστηρίξεις ότι αυτή η άποψη είναι ρατσιστική. Στη συνέχεια θα μιλήσεις για τα αίτια του ρατσισμού. Το κείμενό σου να έχει έκταση 200-250 λέξεων περίπου.

Μονάδες 20

ΔΙΟΥΔΗ

Β. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Κάποτε ο κυνηγός…

Το παρακάτω κείμενο είναι απόσπασμα του μυθιστορήματος της Ελένης Σαραντίτη «Κάποτε ο κυνηγός…». Εδώ παρακολουθούμε τη συνομιλία δύο νέων ερωτευμένων παιδιών, της Ευρυδίκης και του Σωτήρη. Η πρώτη, Ελληνίδα που ζούσε στην Ανατολική Ευρώπη, επέστρεψε στην Ελλάδα με την οικογένεια της. Ζουν σ' ένα αγρόκτημα όπου οι γονείς της δουλεύουν ως εργάτες για την οικογένεια του Σωτήρη.

«Κοίτα να δεις. Κι εγώ θέλω να σε βλέπω περισσότερο. Η αλήθεια είναι αυτή. Και την ξέρεις. Και οφείλεις επίσης να ξέρεις ότι δεν είναι οι ασχολίες, η μελέτη, οι υποχρεώσεις στο σπίτι που με κάνουν **διστακτική.** Γιατί είμαι διστακτική. Ή μάλλον φοβισμένη. Τουλάχιστο να μη βρισκόμαστε μέσα σε πολύ κόσμο. Ο κόσμος **παρακολουθεί**. Και σχολιάζει. […] Ξέρεις ότι στην εκδρομή στα Μετέωρα ήμουν μόνη μου όλη την ημέρα; Και δεν είχα τι να κάνω και είδα όλα τα ιερά κειμήλια και όλα τα έργα τέχνης, δυο και τρεις φορές το καθένα. […]Έτσι ωραία πέρασα στην εκδρομή και δεν πρόκειται να ξαναπάω. Ποτέ. Κι έτσι περνώ τις μέρες μου και στο σχολείο. Μόνη. Αλλά αυτό δεν είναι μοναξιά. Ή τουλάχιστο δε με στενοχωρεί. Το έχω **χωνέψει**. […] Διαδόθηκε δε, δεν ξέρω από ποιον, δε λέω από την αδελφή σου, μπορεί κι από κανέναν εργάτη, διαδόθηκε λοιπόν στο σχολείο ότι μένουμε σε στάβλο. Στους στάβλους σας. Στην αρχή, όταν περνούσα δίπλα από μια συγκεκριμένη παρέα, άσε καλύτερα, άκουγα κάτι βελάσματα επιδεικτικά. "Μεεεε", έκαναν. Ή χλιμίντριζαν. Όχι. Μη με διακόπτεις. Αυτά σταμάτησαν. Πάνε. **Φρόντισα** εγώ γι' αυτό. Αλλά η πίκρα μένει. Και η υποψία. Ή μάλλον η βεβαιότητα ότι εδώ, σε τούτο τον τόπο, η δική μας οικογένεια περισσεύει. Χα! Λες και τους τρώμε το ψωμί. Ή τους στεκόμαστε εμπόδιο στην πρόοδο των παιδιών τους. Ή τελοσπάντων είμαστε απολίτιστοι που βρομίζουμε το χώρο. Ή τον μιαίνουμε. Ε, καλά. Δεν είναι όλοι έτσι, μα εγώ έτσι τους βλέπω. Φουρκίζομαι, γι' αυτό. Αγανακτώ.[…] Αχ και να μπορούσα. Αχ και να μπορούσα να καλυτερέψω τη ζωή των γονιών μου. Κάπως να τους βοηθήσω…»

«Μα τους βοηθάς, έτσι δεν είναι; Μη βλέπεις που δε γνωριζόμαστε καιρό. Εγώ σ' ένιωσα. Κατάλαβα ποια είσαι. Είναι σαν να σας γνωρίζω χρόνια. Όλους. Κι είμαι περίεργος να συναντήσω τον πατέρα σου. Πολύ περίεργος. Χτες βράδυ ρωτούσα τη μητέρα μου γι' αυτόν. "Α, ένας κύριος. Και η γυναίκα του, κυρία κι

ΣΠΟΥΔΗ

αυτή. Μην κοιτάς που **ξεπέσανε** έτσι…", μου είπε. Κι εγώ της είπα "Δεν είναι ξεπεσμός αυτός, ρε μάνα. Μια φάση είναι. Μια κατάσταση μεταβατική. Θα περάσει. Θα τακτοποιηθούν οι άνθρωποι. Ξεπέφτει κανείς μόνο άμα χάνεται η ανθρωπιά του. Και το κουράγιο του". Έτσι δεν είναι, Ευρυδίκη;» […]

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Πρώτη δραστηριότητα

Β.1. Ποια είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ευρυδίκη και ποια είναι η στάση του Σωτήρη απέναντι σ' αυτά;

Μονάδες 15

Β.2.1. Να χωρίσετε το παρακάτω απόσπασμα σε προτάσεις και να γράψετε τον συντακτικό τους ρόλο.

«Και οφείλεις επίσης να ξέρεις ότι δεν είναι οι ασχολίες, η μελέτη, οι υποχρεώσεις στο σπίτι που με κάνουν διστακτική.»

Μονάδες 4

Β.2.2. Οι ήρωες του Κειμένου 2 δε χρησιμοποιούν τις παρακάτω ευθείες ερωτήσεις για να ζητήσουν πληροφορίες. Εντόπισε τις ερωτήσεις μέσα στο κείμενο, γράψε για ποιο σκοπό ειπώθηκε η καθεμία και κατάταξέ τις σε γνήσιες/ρητορικές/προσταγής και ολικής/μερικής άγνοιας.

«Ξέρεις ότι στην εκδρομή στα Μετέωρα ήμουν μόνη μου όλη την ημέρα;»
«Έτσι δεν είναι, Ευρυδίκη;»

Μονάδες 6

ΣΠΟΥΔΗ

Β.2.3. Να σχηματίσεις μία πρόταση με καθεμία από τις παρακάτω λέξεις χωρίς ν' αλλάξει η σημασία που έχουν στο κείμενο Β: **διστακτική, παρακολουθεί, χωνέψει, φρόντισα, ξεπέσανε.**

Μονάδες 5

Τρίτη δραστηριότητα

Β.3. *«Ξεπέφτει κανείς μόνο άμα χάνεται η ανθρωπιά του. Και το κουράγιο του»***.** Συμφωνείς ή διαφωνείς με τα λόγια του Σωτήρη; Να αιτιολογήσεις την απάντησή σου (80-100 λέξεις).

Μονάδες 20

ΣΠΟΥΔΗ